

SLOVENEK

== Cene inseratov: ==

Enostopna petina vrsta mali oglasi po Din. 1-50 in Din. 2-—, veliki oglasi nad 45 mm višine po Din. 2 50, poslana itd. po Din. 4 —.

Pri večjem naročilu popust.

Izbaje vrnak dan izvzemši ponedeljka in dneva po prazniku ob 5. uri zjutraj.

Poština plačana v gotovini.

== Naročnina ==
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno „ 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
== Sobotna izdaja: ==
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu „ 40

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Recepti se ne vračajo; nevrnjeni pisma se ne sprejemajo. Uredn. tel. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran. ljubljanske št. 950 za naročnike in št. 349 za oglase, zagreb 39.611, sarajev. 7563, praska in dunaj. 24.797.

Trgovina na račun izstradanega ljudstva.

(Od našega dopisnika.)

Belgrad, 8. decembra 1923.

Kdor pozna ministra g. dr. Peleša, mu pač ne bo mogel odrekati velikega takta in obzirnost celo napram svojim političnim nasprotnikom, kaj šele napram svojim prehodnikom v resoru, ki ga zavzema. To skrajno izogibanje vseh momentov, ki bi kakorkoli mogli preiti v osebne napade, je za g. dr. Peleša prešlo naravnost v pregovor in ravno radi tega so njegove izjave o akciji prehrane pasivnih krajev v l. 1921-22 in l. 1922-23 vzbudile pravo senzacijo v vseh tukajšnjih političnih krogih. Namenoma povdarjam »politične kroge«, kajti nekateri demokratski listi — kakor n. pr. »Pravda« — so prinesli izjave g. min. dr. Peleša brez vsakih komentarjev. Pri tem se seveda računali na nevednost široke publike, češ, g. dr. Peleš itak ni imenoval nobenega imena. Malo pa jih bo, ki bi polagali važnost na letnico, še manj, ki bi se spomnili, da je takrat ministroval g. dr. Zerjav in tako bo velika večina razumela stvar kot nekako novo afero poznejših vlad.

V političnih krogih seveda take prevare niso mogoče. Dolžnost vseh teh krogov je, da o tej zadevi objektivno informirajo tudi najširšo javnost, da se bo mogla v bodoče še pravčasno iznebiti žaljivih prerokov in prijateljev samo na jeziku, v resnici pa...

Z ozirom na ta dejstva in pa na mnogoštevne, deloma razumljive, deloma nerazumljivo gorostasne komentarje, je dopisnik »Slovenec« smatral potrebnim, da dne 6. t. m. ponovno obiše g. min. dr. Peleša in ga v svrhu razbistritve nekaterih nejasnosti prosi za pojasnila. Kakor vedno ljubezniv, se je min. dr. Peleš tudi to pot odzval in odgovoril na večino stavljenih vprašanj, v kolikor mu pač dopuščala njegovo odgovorno mesto in pa še nedokončana preiskava o celokupni akciji.

V naslednjem podajamo glavna vprašanja Vašega dopisnika in odgovore g. min. dr. Peleša:

1. Vprašanje:

>V Vašem ekspezeju o prehrani pasivnih krajev v l. 1921-22 in 1922-23 ste Vi, g. minister, obrazložili tudi neverjeten slučaj z menico okrožnega potrošaškega saveza v Mostaru, koje iznos je namreč ministrstvo za socialno politiko (takrat je bil minister dr. Zerjav, op. ur.) nakazalo Hrvatsko-slavonskem gospodarskem društvu. Ali je bilo več takih slučajev, gospod. minister?

Odgovor:

>Razen slučaja z okrožnim potrošaškim savezom v Mostaru, na katerega ime glaseče se menico za 6 milijonov dinarjev je pri Narodni banki dvignilo ministrstvo za socialno politiko, to valuto pa nakazalo hrv. sl. gospodarskem društvu, mi ni znan drug slučaj in mislim, da takih slučajev ni bilo več. Moram še pripomniti, da me je po mojem ekspezeju obiskal generalni direktor hrv.-sl. gospodarskega društva g. dr. Poljak, ki trdi, da je za to vsoto gospodarsko društvo nabavilo okrožnemu potrošaškemu savezu v Mostaru koruzo, ali ta »Savez« to najodločneje zanika, zatrjuje, da je prejel samo 7 milijonov dinarjev, da pa za valuto od teh 6 milijonov dinarjev ni prejel niti zrna.

2. Vprašanje:

>Kako bi Vi, gospod. minister, okvalificirali ta slučaj, oziroma te slučaje kot pravnik?

Odgovor:

Vi ste iz mojega ekspezeja videli, da sem se omejil samo na razlago dejstev in da se nisem spuščal v oceno samega dela. Na stavljeno vprašanje pa ne morem odgovoriti, dokler se ne ugotovi, da li je resnična trditev gospodarskega društva, da je za teh 6 milijonov dinarjev nabavilo okrožnemu potrošaškemu savezu koruzo, kajti v tem slučaju, posebno v kolikor se je to izvršilo na odredbo ministrstva za socialno politiko, ne bi se moglo govoriti o kakih nekorektnostih.

Na daljše vprašanje: »Ali ste, g. minister, v tej zadevi podvzeli kake korake, da se eventualni povzročitelji pokličejo na odgovornost, da bi se obvaroval ugled najvišje državne oblasti in da bi se v bodoče onemogočila taka poslovanja?« se je g. minister vzdržal odgovora.

3. Vprašanje:

>Kako si razlagate, g. minister, postopanje ministrstva za socialno politiko glede dodeljevanja kreditov posameznim poverjenikom? Smatrate-li, da je bilo potrebno, da se največji del teh kreditov stavi na razpolaganje hrv. sl. gospodarskem društvu?

Odgovor:

>Dodelitev kreditov posameznim poverjenikom se je brezpogojno izvršila z ozirom na teritorij, v katerem se je morala izvršiti prehrana kakor tudi z ozirom na potrebe tega teritorija. Hrv. sl. gospodarsko društvo bi moralo izvršiti prehrano v Hrvatski, Slavoniji in Srbiji, ali je dobavljalo hrano tudi za Dalmacijo in Bosno. Hrv. sl. gospodarsko društvo trdi poleg tega v svojem poročilu, da je iz dobljenih kreditov dobavljalo za Srbijo tudi razne gospodarske stroje.

4. Vprašanje:

>Ali je po Vašem mišljenju, g. minister, bilo potrebno, da so bili posameznim poverjenikom krediti nakazani preko raznih bank in ne direktno preko Narodne banke odnosno preko njenih podružnic?

Odgovor:

>Če banke, preko katerih so bili krediti nakazani posameznim poverjenikom, niso zato računale posebnih provizij, ki bi glasom pogodbe morale pasti na račun države, če so marveč te banke imele za dotične poverjenike odprte račune, potem seveda v takem nakazovanju ni ničesar neprikladnega, temveč odgovarja to uzusu.

5. Vprašanje:

>Preko katerih bank so se odobreni krediti nakazovali posameznim poverjenikom?

Odgovor:

>Hrv. sl. gospod. društvu so se krediti nakazovali večinoma preko »Slavenske banke« in »Balkanske banke«, ostali pov. pa so poleg odprtega računa pri Narodni banki dobivali višek v blagu in samo žuba. Višek in tovariši so prejeli 5 milijonov dinarjev od ministrstva za javna dela.

6. Vprašanje:

>Ali je iz spisov v računovodstvu ministrstva za socialno politiko mogoče razvidno, koliko znaša provizija teh bank?

Odgovor:

>Iz spisov pri ministrstvu za socialno politiko ni mogoče ugotoviti, koliko je iznašala provizija th bank, posebej ne kolika je provizija za garancije pri Narodni banki, ki pada v breme države. To se bo pri obračunu naknadno ugotovilo.

7. Vprašanje:

>V koliko bo tak način prehrane pasivnih krajev imel upliva na eventualne bodoče akcije kr. vlade za prehrano siromašnega prebivalstva? Če se bo taka akcija vršila, ali se bo mogoče vršila na isti podlagi in istih principih, kakor l. 1921-22 in l. 1922-23? (Ko je bil dr. Zerjav minister, op. ur.)

Odgovor:

>Izkušnja, ki se je bila iztekla ob prehrani pasivnih krajev v l. 1921-22 in l. 1922 in 1923, brez dvoma škodljivo deluje na odločitev vlade, da se prične s prehrano pasivnih krajev v letošnji periodi. Vendar mislim, da bo vlada tudi tokrat začela z akcijo prehrane pasivnih krajev in pomoči siromašnemu prebivalstvu, ali je istotako brez dvoma izključeno, da bi se tega lotila na dosedanji podlagi. Posebej vlada v nobenem slučaju ne bo prevzela na sebe skrbi o nabavi hrane, še manj pa bo vzela nase kakršenkoli riziko za eventualne izgube napram posredovalcu za prehrano. Bodoča prehranjevalna akcija se mora po mojem mišljenju postaviti na popolnoma trgovsko podlago, pri tem pa si mora ministrstvo za socialno politiko pridržati možnost kontrole in navodil, v katero kraje se naj hrana odpošlje in prodajalci omejiti pri odrejanju cene. Poleg tega bi morala država potem promelnega ministrstva omogočiti prevoz blaga in to eventualno po znižanih cenah, kar bi na eni strani pripomoglo, da se hrana v določene kraje pravčasno pripelje, na drugi strani pa bi znižalo cene.

8. Vprašanje:

>Kateri so po Vašem mišljenju, gospod. minister, glavni razlogi, da se taka akcija ne more vršiti na dosedanji način?

Odgovor:

>Že v svojem prvem ekspezeju sem dejal, da se na tak način, kakor se je to delalo dosedaj, nikakor ne sme nadaljevati in to iz razloga, ker je ministrstvo za socialno poli-

tiko kompliciralo prehrano, pridržujoč sebi vso ingerenco pri nakupu hrane, in ker ni garantiralo svojim poverjenikom samo povračila izgube, marveč celo dobiček.

9. Vprašanje:

>Ali so Vam, gospod. minister, znana pojasnila bivšega pomočnika ministra za socialno politiko g. Janka Jovana k Vašemu ekspezeju, v katerih med ostalim pravi, da slo-nijo Vaše izjave, da bi vlada sama delala kupčije, na napačni informaciji.

Odgovor:

>V svojem ekspezeju sem dobesedno citiral točko pogodbe, ki se glasi: »K ceni, za katero bo min. za socialno politiko stavilo blago na razpolago, ima poverjenik pravico priračunati si vse efektivne stroške itd. (Glej: »Slovenec« z dne 5. t. m.: Minister dr. Peleš o poslovanju dr. Zerjava — druga kolona, točka b). Na podlagi tega je jasno, da je bilo ministrstvo za socialno politiko dolžno po pogodbi hrano nabavljati in jo dobavljati poverjenikom in je to glasom poročila knjigovodstva v glavnem tudi izvrševalo. Če pa to ni slučaj, potem obstoja tukaj kršitev pogodbe. To bi bil v glavnem dobesedno po-

dan razgovor dopisnika »Slovenec«, z g. min. dr. Pelešem, ki je bil ljubezniv in je konečno izjavil se sledeče:

>V svojem ekspezeju se nisem bavil z osebami, ki so v imenu ministrstva za socialno politiko vodile akcijo prehrane. To je za mene postranska stvar. Glavni moj namen je bil, da obvestim našo javnost, da ministrstvo za socialno politiko ne razpolaga z onimi 45 milijoni dinarji, ki naj bi jih po »Zakonu o osiguranju useva i plodova« uporabilo za nabavo semen in za pomoč od toče prizadetim v tem letu in katera vsota bi morala biti na razpolago 1. novembra odnosno 1. decembra tega leta.

Od te vsote je preko 15 milijonov dinarjev definitivno izgubljeno na zgubi z razliko pri cenah in drugih zgubah, 30 milijonov dinarjev pa je položenih v neplačanih obveznicah raznih občin in aprovizacijskih ustanov in katere obveznice so zapadle 1. novembra t. l. ali niso izplačane.

Tako g. minister. Zlasti zadnji stavek je treba dobro prebrati, da se spozna gospodarstvo gospoda Zerjava. Sicer pa bomo o tej stvari še govorili.

Podaljšanje režima na škodo naših žepov in narodnih interesov.

Belgrad, 11. dec. (dec.) Danes dopoldne je imel ministrski svet sejo, na kateri se je govorilo o sporazumu z džemijetom. Vlada je sklenila, da sprejme vse zahteve džemijeta, ki je o tej stvari izdal komunique, v katerem pravi, da bo džemijet še nadalje podpiral radikalno vlado, ker je leta sprejela vse njegove zahteve. Tako so Turki podaljšali življenje radikalni vladi za ceno 30 milijonov dinarjev. To je vsota, ki je vstavljena v budžet, koliko bodo pa dobili še iz raznih fondov, se še ne ve. Na vsak način bodo tudi tu precej masne vsote. S tem so bili Turki odpravljeni. Danes so pa prišli na vrsto Nemci. Pogajanja s temi je treba še bolj pozorno zasledovati, kajti gospodje iz nemškega kluba stavlja zahteve, ki so take, da jih mora vsakdo najostreje obsoditi. Pogajanja z Nemci je vodil minister za prosveto Trifunović, kar je jasen dokaz, da gre Nemcem predvsem za koncesije v šolskem vprašanju. Te zahteve drže še v strogi tajnosti, kar je zopet dokaz, da niso ravno skromne. Kolikor se je zvedelo, zahtevajo posebno za Štajersko večje število šol, med njimi eno gimnazijo in meščansko šolo. Sploh obračajo Nemci svojo največjo pozornost na Štajersko in je zato ena njihovih glavnih zahtev ta, da se čimprej izpelje parcelacija Slovenije, da bi tako prišli v mariborski oblasti do še večje veljave. Kakor smo zvedeli iz povsem zanesljive strani, so glede tega vprašanja do-

bili Nemci zagotovilo, da bo vlada parcelacijo Slovenije pospešila. Za ta slučaj Nemci delajo s polno paro, da si svoj položaj v mariborski oblasti utrdijo. V to svrhu se med koncesijami, ki jih zahtevajo Nemci, nahajajo sledeče zahteve: 1. Povrnitev »Deutsches Heim«-a v Celju. 2. Dvignjenje sekvestra »Heimatstättenbank« v Mariboru, znanega nemškega zavoda za potujčevanje. 3. Dovolitev koncesije za tiskarno v Mariboru. Tiskarna, za katero je že vse pripravljeno, se bo imenovala »Helios d. d.« 4. Garancije za mirno delovanje vseh nemških kulturnih in gospodarskih društev, ki že obstoje in se bodo še ustanovila. 5. Povrnitev premoženja vseh razpuščenih društev.

Kakor se je danes vašemu dopisniku v vladnih krogih zatrjevalo, je koncesija za tiskarno v Mariboru gotova stvar in bo pričela že v kratkem poslovati. »Cillier Zeitung« bo prenehala izhajati, pač pa bodo Nemci v Mariboru izdajali nov dnevnik. Eventuelno prevzamejo »Marburger Zeitung« in se v tem pogledu že vrše pogajanja z mariborskimi demokrati glede prodaje tega lista. Kar se tiče teh zahtev, so dobili Nemci zagotovilo, da pridejo na eni prihodnjih sej ministrskega sveta v razpravo.

S takimi metodami in na račun narodnih in gospodarskih interesov si Pašičev režim podaljšuje življenje.

Pomoč oškodovancem po povodnji.

FREDLOG POSLANCA SUŠNIKA V ODBORU SOGLASNO SPREJET.

Belgrad, 11. dec. (Izv.) Danes dopoldne ob 9. se je sestel odbor za proučavanje zakonskega predloga za podporo poškodovanim po povodnji, katerega je bil stavlil poslanec Sušnik. Na sejo je prišel v imenu vlade poljedelski minister Krsta Miletić. Takoj ob začetku je minister zahteval, da se debata o tem zakonskem predlogu odloži, češ da komisije, ki cenijo škodo, še niso megle svojega dela dovršiti. Proti tej zahtevi je vstal poslanec Sušnik in v glavnih potezah očrtal katastrofo v Sloveniji in na Hrvatskem. Ugotovil je, da že doslej uradno procenjena škoda znaša 18 milijonov Din, da torej vsota, zahtevana po zakonskem predlogu (20 milijonov), ni previsoka, da je pomoč nujna, da je ves narod težko čaka, in je poudaril, da je vsota enega milijona Din, kolikor je vlada dala, sramotno nizka. Zato predlaga, da se brez velike debate preide na glasovanje v načelu in da se zakon sprejme. Od Jugoslovanskega kluba sta govorila še poslanec Gostinčar in Kranjec, ki sta zahtevala isto. Po daljši debati je končno minister izjavil v imenu vlade, da vlada v načelu ta predlog sprejema, nakar je bil pri glasovanju v načelu zakonski predlog poslanca Sušnika zakonski predlog soglasno sprejet. Nato je poslanec Sušnik zahteval,

da vlada kot prvo nujno pomoč takoj nakaze še par milijonov dinarjev. Minister Miletić je izjavil, da bo to zahtevo sporočil ministrskemu svetu. Izvoljena je bila posebna parlamentarna komisija, obstoječa iz 5 članov tega odbora (med njimi je za Jugoslovanski klub poslanec Sušnik), ki si bo z ministrom za poljedelstvo ogledala ponesrečene kraje. Končno je še poslanec Bedjančić naglasil, da je tudi v ptujsko-ormoškem okraju Drava napravila veliko škodo in je zahteval, da se tudi ta škoda ceni in da si komisija ogleda tudi te kraje. Minister je tudi ta predlog vzel na znanje. Med debato je minister Miletić precej ostro nastopil proti bivšemu kmetijskemu ministru Pucelju, ki se kot minister ni nič najmanj brigal, da bi se reke regulirale, čimer bi se bil velik del takih nesreč preprečil.

Kralj za oškodovance po poplavi.

Zagreb, 11. dec. (Izv.) Pokrajinski namestnik dr. Čimić je prejel 100.000 dinarjev kot prvi dar kralja Aleksandra za podporo oškodovancem vsled poplave.

Dvanajstine.

ZA POSKODOVANCE PO POPLAVI — URADNIKI DOBE DECEMBRA 200 MILIJONOV DINARJEV ZVISANIH DOKLAD.

Belgrad, 11. dec. (Izv.) Danes je finančni minister predložil parlamentu dvanajstine za januar, februar in marec, ki vsebujejo vse določbe prejšnjih dvanajstine ter nekaj novih stvari. Značilno je, da se § 12 iz dvanajstine za september, ki je določil 60 milijonov Din za ceste v Srbiji, podaljša. Razen tega pa se v isto svrhu daje še 30 milijonov Din, torej v celem 90 milijonov dinarjev za Srbijo, za Slovenijo pa nič. Za zgradbe železnice se določijo iz sufičnitve dohodkov železniškega ministrstva 310 milijonov Din, med temi za železnico Ljutomer—Ormož 25 milijonov 300 tisoč Din. Železniški minister se pooblašča, da more iz-

plačati za južno železnico vse po pogodbi določene kredite. Za v maju in juniju dolžne invalidske podpore se odreja 26 in pol milijona Din. Za pomoč po poplavi poškodovanim krajem na Hrvaškem, v Slavoniji in Sloveniji se dovoljuje v celoti znesek 6 milijonov 20 tisoč Din. Za povišane doklade uradnikom se odobrava začasno zplačilo do konca tega leta, dokler se ne izvrši razvrstitev, 200 milijonov dinarjev. — Dvanajstine znašajo v skupnem 2 milijardi 33 milijonov 649.357 Din 60 par. Dohodkov in enako izdatkov. — Predlog je nujen in bo o njem že te dni pričel finančni odbor razpravljati.

Ekspozice ministra dr. Ninčiča.

KRITIKA ZUNANJE POLITIKE PO NAŠIH POSLANCIH.

Belgrad, 11. decembra. (Izv.) V današnji seji finančnega odbora je bil najprej sprejet proračun ministrstva za izenačenje zakonov. — Nato je prišel na vrsto proračun zunanjeja ministrstva. Poslanec Pušenjak je kritiziral politiko zunanjeja ministra glede propagande v inozemstvu. Zahteval je osnovanje poljedelskih in trgovskih strokovnjaških atašev pri poslaništvih v inozemstvu. Opisal je postopanje vlade napram Italiji in Avstriji glede hrvaških in slovenskih združenj in zahteval, da se dispozicijski fond zmanjša.

Posl. dr. Kulovec je izjavil, da se niso uresničile Ninčičeve obljube, ki jih je dal v zbornici o priliki debate o vladni deklaraciji. Na Koroškem in Primorskem je ostalo vse pri starem. Na Koroškem Slovenci tudi še dosedaj nimajo svojih šol, medtem ko pri nas vlada baranta z Nemci in jim daje koncesije. Govornik izjavlja, da kot pravičen človek ne more biti proti temu, da druge narodnosti pri nas ne bi imele svojih šol, obsoditi pa mora najodločnejše ministrovo brezbrzičnost za naše brate na Koroškem in Primorskem. (Radikal Subotić: »Kar so koroški Slovenci hoteli, to imajo!« — Proti tej nesramnosti protestirajo vsi poslanci in nastane velik nemir in prerekanje.) Govornik obtožuje vlado, da ni ničesar storila, da bi učitelji in duhovniki dobili državljanstvo. Končno zahteva, da se vpostavimo odnosi s sovjetsko Rusijo. — Govorilo je še več poslancev, nakar je podal daljši ekspozice minister dr. Ninčič:

Glede Albanije je izjavil, da ostane neodvisna država, da pa se nahaja sedaj v politični krizi. — Glede Grške je rekel, da nimamo pravice vmešavati se v njene notranje zadeve, da pa je naša želja, da se ondote nenaravne razmere stabilizirajo. — Glede Turčije nimamo nobenih obvez, ker nismo podpisali nobene pogodbe, tiče se Turčije. — Kar se tiče Bolgarije, smo za časa Stambolijskega delali na to, da ustanovimo med njo in nami normalne razmere, sedanjo vlado gledamo objektivno in hladno. Naše javno mnenje je glede vsega, kar se tiče Bolgarije, zelo občutljivo, kar moramo upoštevati, posebno ker še vedno prekoračujejo naše točke ob meji nastške čete! — Glede Mažarske opozarja minister na svoja prejšnja ostrja izvajanja. V Zenevi se je sestal z grofom Bethlenom in se z njim posvetoval glede vzpostavitve normalnih razmer. — Glede Velike antante izjavlja, da mora biti njena politika tudi naša politika. Glede reparacijskega vprašanja pravi, da obstoja med Francijo in Anglijo nesoglasnost. Mi delamo za sporazum, sicer pa stojimo na francoskem stališču. Vprašanje Habsburžanov in Hohenzollernov nam ni indiferentno. — Bivanje kraljice Sofije v Belgradu je bilo privatnega značaja. — Glede Koroške izjavlja minister, da bo podvzel vse korake glede enakopravnosti Slovencev, glede Italije in Rusije, pa ni hotel podati nobene izjave. Reško vprašanje bo urejeno, kadar bomo mi nanj pristali (!) — Nato je bil proračun ministrstva za zunanje zadeve sprejet z 18 glasovi proti 13. (Gospod Ninčič ni povedal čisto nič novega in količak pomembnega).

Seja narodne skupščine.

Belgrad, 11. dec. (Izv.) Na današnji seji narodne skupščine je pred prehodom na dnevni red predsednik Jovanović pojasnjeval znani incident, ki se je dogodil koncem zadnje seje. Zemljoradniki so proti takemu postopanju v parlamentu vložili protest, ki ga je pa večina odklonila in glasovala za zaupnico predsedniku narodne skupščine. — Nato so posamezni ministri odgovarjali na razna vprašanja. Minister Vujičić je odgovoril na vprašanje posl. Stanovnika in tovarišev glede prevelike obremenitve županov v Sloveniji. Slovenski poslanci so zahtevali, da se županom povrnejo stroški in trud za dela, ki spadajo v področje državnih uradov. Minister je odgovoril, da ne more ugoditi tej zahtevi, ker »nema para«. V Srbiji se plačujejo občinski tajniki od države, ker ni pismenih ljudi. Ministru je odgovarjal v

imenu interpelantov posl. Žebot, ki je naglašal, da morajo slovenski župani in občinski tajniki vršiti brezplačno hlapčevska dela za državo. Izjavil je, da se ne zadovoljuje z ministrovim odgovorom. — Nato je minister za soc. politiko dr. Peleš odgovoril na interpelacijo glede prehrane in je ponovil vse tisto, kar je izjavil časnikarjem.

Jugoslavija udinjena francoskemu imperializmu.

Zagreb, 11. dec. (Izv.) Vaš dopisnik se je danes razgovarjal z zelo uglednim politikom, ki je dobro informiran o razmerah v Belgradu in na dvoru in ki mu je dal sledeče informacije: Kralj Aleksander je odpotoval nenadoma v Pariz na poziv francoske vlade. Gre v prvi vrsti za sklepanje vojne konvencije, za razširjenje male antante (vstopila naj bi tudi Grška) in za politični položaj Francije, ki vsled nove špansko-italijanske politike na eni ter angleške politike na drugi strani zahteva, da se nasprotne stranke ojačijo. Poleg tega stopa v ospredje tudi vpisovanje proglasitve Grške za republiko. Temu se najodločnejše protivi romunska dinastija, ki je angažirala tudi našo dinastijo; tudi zato je kralj Aleksander odpotoval v Pariz, da tam intervenira za grškega kralja Jurija. Izvesti bi se imel na Venizela pritisk, naj deluje proti republici, sicer bi Jugoslavija zasedla Solun.

Režimski načrti glede Hrvatske

Zagreb, 11. dec. (Izv.) Vaš dopisnik je na dobro poučenem mestu izvedel, da pokrajinski namestnik dr. Cimić najbrže na svojem mestu ne bo ostal čez novo leto, čeprav je notranji minister Vujičić izjavil, da bo dr. Cimić ostal, dokler bo on minister. Gotovo je, da bo dr. Cimić izmenjan z dr. Jambrišakom, zobozdravnikom v Belgradu. Ta bo stopil v zvezo s politiki srednje linije in drugimi politikmi, ki stoje ob strani, in bi ob novem letu začel veliko akcijo proti Radiću. Izvedel bo volitve v oblastne skupščine. Potem bo skušal, da sporazumno z vlado ustvari novo stanje o hrvaškem vprašanju. Oblastne skupščine bi iz svojih vrst izvolile posebne delegacije, ki bi se sestajale v Zagrebu in tvorile hrvaški sabor. Na čelu vseh oblasti bi bila ob enem osebnost, ki ne bi bila veliki župan, čeprav bi njegova oblast ne bila večja od velikih županov. Na ta način bi se izvršila nekaka zagrebška centralizacija, kjer bi bila oblast »bana« zelo majhna. Za tak predlog je dr. Jambrišak že pridobil neke politične osebnosti, najbrže pa pride v njegove roke tudi neki večji zagrebški dnevnik. S strani radikalov je bila lastnikom dotičnega lista že stavljena ponudba, ki so jo pa lastniki zaenkrat še odbili, ni pa izključeno, da pride do sporazuma na ta način, da list ne bo direktno pisal v korist radikalov, pač pa bo napadal ostalo opozicijo.

SKROMNE ŽELJE IVANA HRIBARJA.

Belgrad, 11. dec. (Izv.) Na današnji seji odbora za prošnje in pritožbe je prišla na vrsto tudi prošnja bivšega pokrajinskega namestnika Ivana Hribarja, da se mu v penzijo vstojijo 50 let (!). Odbor je tej prošnji ugodil in če jo sprejme tudi minister, bodo gospodu Hribarju vsleta vsa leta, ki jih je odslužil kot uradnik banke »Slavijec«.

Baldwin ostane.

London, 11. dec. Tekom večerašnjega dne je konservativna stranka sklenila, da Baldwin ne poda demisije, marveč da se s celokupno svojo vlado predstavi parlamentu. Stranka smatra za potrebno, da nosi do konca vso odgovornost ter se žrtvuje na korist države. Vlada je prepričana, da ji ob danih razmerah ne bo težko najti opore pri nekaterih liberalcih in laboristih.

Nenadno zaključenje italijanskega parlamenta.

Rim, 11. decembra. (Izv.) Včeraj popoldne je nenadoma izšel kraljevi odlok, s katerim se zaključuje parlamentarno zase-

danje. Odlok dostavlja, da se z novim odlokom določi dan zopetnega sklicanja parlamenta.

Poleg tega odloka je izšlo poluradno pojasnilo, ki pravi, da še ni določeno, ali se zbornica sploh razpusti ali pa še skliče na novo zasedanje. O volitvah v prihodnji spomladi je zato prezgodaj govoriti. Poslanci so zaenkrat izgubili imuniteto.

Kar tiče razlogov, ki so nagnili vlado, da parlament zaključi, pravi poluradno pojasnilo, da se vlada ni bala izida glasovanja o podalšanju polne oblasti, ki bi bilo prišlo v parlamentu v prvi vrsti na dnevni red. Vlada je namreč hotela preprečiti nastop opozicije ob tej priliki proti fašističnemu režimu, ker je bilo pričakovati, da bodo zlasti popolari in socialisti govorili skozi okno.

Sedanji pooblastilni zakon velja še do 31. decembra t. l. Ta čas bo vlada izkoristila in izdala še naslednje odloke: o reformi javne uprave, upravnih in ustavnih oblastih, o pravnem stanju uradnikov, o državnem odvetništvu in državnem svetu.

Ministrski svet je včeraj odobril načrt odloka o novem volivnem zakonu, ki ga je bil sklenil parlament.

NEMSKI DRŽAVNI ZBOR.

Berlin, 11. dec. Parlament je v soboto z ogromno večino izglasoval pooblastilni zakon vladi. Za zakon je glasovalo 313 poslancev, proti pa 18. Nemški nacionalci in socialni demokrati so se glasovanja vzdržali.

Nato je bil sprejet tudi zakonski načrt o izpremembi državnega volivnega zakona. Volivna dolžnost je bila odklonjena.

Po izrpanju dnevnega reda, se je državni zbor odgodil. Pooblastilni zakon določa, da skliče prihodnje sejo predsednik sam.

Politične vesti.

— Zborovanje Kmetijske zveze v Šmarjeti preteklo nedeljo je uspelo izborno. Dvorana prosvetnega društva je bila nabita zavednih mož, katerim je poročal o političnem položaju odvetn. kand. g. Lavrič. Zborovalci so izrekli zaupnico Jugoslovanskemu klubu. Po zborovanju je bil občni zbor Kmetijske zveze in izvoljen dosedanji odbor.

— Prismojani »Balkan«, ki ga noben človek ne jemlje resno, se hudo usaja, ker smo velesrbski režim krstili kot despotijo, ki mora v interesu kulture v Evropi izginiti. Iz vpitja se spozna, da smo dobro udarili in sicer tam, kamor je treba. »Balkan« žuga za amputacijo. Kdo bo pa potem plačeval namesto nas milijarde v kaso slavne porodice? Če nas »amputirajo«, bodo reveži morali pasove okoli trebuha znatno pritegniti. »Slov. narod« seveda jemlje smešne izbruhe cincarskega »Balkana«, ki je res pravi Balkan, hudo za resne. Ata so sploh zelo bojazljive nature.

— »Napredna fronta na pohodu.« Tako kliče v kinematografskem reklamnem stilu »Jutro«, zato ker so demokrati pri občinskih volitvah v Gor. Logatecu, ki je bil itak v njihovih rokah, — nazadovani. Volivnih upravičencev 252, volilo 201, JDS 125 glasov in 6 mandatov. SLS 76 glasov in 3 mandate, dočetnega je manjkalo samo 8 glasov, vseh mandatov 9. Pri prejšnjih volitvah je od 18 mandatov dobila SLS 2, JDS pa 15, mandatov, 1 je pozneje pristopil k SLS. Torej so dobili demokrati zdaj 66,6 odstotkov glasov, dočim so jih prej 83,3 odstotke, SLS pa, ki je prej imela 16,7 odstotkov, jih je združila zdaj nase 33,4 odstotke. To nazadovanje glasov imenuje Žerjavovo glasilo »napredovanje napredne fronte«. Napredovanje napredne fronte gre, kakor vidimo, po rakovi poti.

— Država se konsoliduje. »Slov. narod« poroča: »Minister notranjih del je izdal na podrejene oblasti okrožnico, v kateri ukazuje najstrožje odredbe proti republikanskemu in komunističnemu pokretu. Zakon o zaščiti države se naj izvaja v vsakem slučaju, ako se ugotovi kakršnakoli komunistična ali republikanska propaganda.« Dostaviti je še, da je notranji minister prepovedal »Neue Freie Presse« in »Tagespost«. Nekaj zaslug ima radikalni režim vendarle za državo...

Dnevne novice.

— Novoposvečenemu škofu g. dr. Jos. Srebrniču je došlo te dni zelo veliko številno čestitk, ki dokumentirajo splošno spoštovanje in priljubljenost novega dostojanstvenika (samih brzojavk 50). Brzojavke so poslali: iz Krka: občina, staroslovenska provinca franjevcev, benediktinice, brača Kraljič, Fr. Volarič, arhipresbiter iz Opora; iz Omišlja: gradonačelnik Feretič, upravitelj vitelj kaptola Fugošič, učiteljstvo, posejilnica; iz Malinske: župnik Brechler i. dr., župnija Dubasnica; iz Novalje: pop Papič in verniki ob začetku sv. misijona, glavarica društva djevojk Palačič Jelica, glavar Fr. Skunca v imenu ljudstva brez razlike, družba častivecev SRT (Jelica Sanko), 3. red sv. Franje, Pučka stranka (Palčić J.); iz Aleksandrova (prej Punat): občina, dušebrižnik Mrakovčić, oo.

franjevci iz Košljuna; iz Vrbnika: svečeniška zajednica otoka Krk, župnik Maračić in verniki, občina; iz Baska: župni upravitelj Mravič, občina, starosl. župa; iz Veliki: učenik Strgorič; iz Kistanje: župnik Latinič; iz Dobrina: Trinajstič in Pohorji; iz Rabaa: provikar Zakij; obširen brzojav v verzih solkanski rojaki; škof tržaški g. Fogar, iz Gorice: Zbor sv. Pavla, bivši gojenici deškega semenišča, dr. Bitežnik, Velčić, rodbina Fogar, samostan Notre Dame; nadškof dr. Bauer, senjski škof Marušič, splitski škof Bonefaccič, djakovski škof Akšamović, Fr. Zivković (Djakovo), provincijal Juničić (Dubrovnik), apostolski administrator Hrđy (Niš), prior in konvent v Stični, prof. dr. Kniewald in Stamič (Zagreb), preds. Pij. dr. v Zagrebu dr. Deželich, dr. Berlot, konzul dr. Schwegel, akad. starešinstvo. Pomenljivo pismo je posljal nadškof sarajevski dr. Šarič, ki med drugim piše: »Baš mi je drago, da ste taj Gospin dan izabrali za svojo konsekracijo. Bit čete Gospin Biskup. Ona ča Vas čuvati i voditi. I vidjet čete, kako je i Biskup dobro biti pod Njezinom zaštitom. Neka Vas Immaculata prati i blagoslovi! Ad multos annos et sanos et sanctos! Živio! Solkanci so poslali lepo pisano pesem rojstnega kraja.

— Umrlega ž. g. Franca Umnika, bivšega ekspozita pri sv. Joštu nad Kranjem, prepeljejo iz Rajhenburga, kjer je nenadoma umrl, v rojstno župnijo Predasel pri Kranju, kjer bo v petek, dne 14. t. m. ob desetih popoldne pogreb. (S Kranjskega kolodvora v Predasel je po bližnjici tri četrt ure; v vednost onim, ki se z vlakom pripeljejo na pogreb.) — Iz Rajhenburga smo prejeli naslednje: Sinoči ob pol 5. uri so spremlili Rajhenburžani truplo pokojnega na kolodvor. Pogrebne obrede je izvršil z večjo asistenco namestnik videmski dekan ž. g. Medvešek. Bostanski župnik g. Eng. Rakovec se je v gauljivem bratskem govoru poslovil od pokojnega. Med asistencijo smo opazili domačega župnika g. Jos. Trstenika z obema gg. kaplanoma, o. priorja trapistov s svojim sodrugom in o. Viktorja Kopatina D. J. Domači pevski zbor je gauljivo zapel pokojnemu za slovo na zadnjio pot dve žalostinki, ki sta v temni noči ob svitu svoj segali udeležencem v srce. Sevnški notar g. Ivan Ušakars, sorodnik pokojnega, je spretno izvršil pietetno delo in poskrbel pravočasno za trojno krsto.

— Okrajna Kmetijska zveza v Novem mestu vabi svoje odbornike in načelnike krajevskih Kmetijskih zvez k Jirši seji, ki bo v pondeljek, dne 17. t. m. ob 10. popoldne v tajništvu SLS v Novem mestu. (Tiskarna Krajec). Dnevni red izredno važen, pridite vsi in točno.

— Kmetijska zveza v Semiču je imela v nedeljo, dne 9. t. m. svoj občni zbor, na katerem sta govorila akademik g. Rezl in tajnik Munda. Semičani stojijo trdno v vrstah SLS in odobravajo delo in taktiko našega poslanskega kluba. Načelnikom Kmetijske zveze je bil izvoljen ponovno g. Martin Derگان.

— Velika povenjen v Starotrški dolini. Od vseh strani prihajajo žalostna poročila o velikih poplavih in škodah, katere je povzročila voda. Le iz naše doline ni nobenega poročila, tako da lahko mislimo, da smo mi te nesreče popolnoma obvarovani. Konec novembra je snežilo pri nas cele tri dni, nakidalo je snega do 70 cm, v gozlatih pod Snežnikom ga je bilo pa čez poldrugi meter. Ko je prenehalo snežiti, je pa deževalo druge tri dni. Skozi dolino teče potok Oberh, kateri ponikne v požiravniku Golobina pri vasi Dane. Vsed deževja in skopnela snega je narasel ta potok nad metre normalne višine (40 cm), poplavlil je ves kot polovico doline. Vsed naplavljenega lesa in rastlin se je Golobina zamašila. Voda narašča še sedaj in narašča vedno bolj, mera kaže že 6 m 40 centimetrov, toraj 6 m nad normalno višino. Vse žage, mlini in hiše ob potoku so do strehe v vodi. Oinaša les, drva, hode, žagance, sploh vse, kar ni dobro pritrjeno. Vse njive z zimsko setvijo so uničene, to pa od 8 ali 10 vasi. Pogled na dolino je prav žalosten. Voda, povsod kamor pogledaš. Imamo sedaj pod Snežnikom dve jezeri, ne samo eno. Samo da mole iz novega jezera hiše, katere so napol v vodi. Le s čolni in splavi pridejo v pesamezne vasi. Škoda je ogromna. Poljedelcem je voda končala ozimino, še večjo škodo je napravila mlinom in posebno pa žagam, na pr. oni v Pudolu, kjer je skladišče, hiša, žaga vse v vodi. In to do prvega nadstropja. Smiliti se mora vsakomu prebivalstvo teh vasi, katerim je voda napravila tako škodo. Vse vidi nesrečo in skuša pomagati, le davčna oblast terja neusmiljeno in preti z rubežnijo v 6 dneh, ako se ne plača Plačilni nalog za več tisoč dinarjev, izstavljen 6. decembra hiši, iz katere se bo treba kmalu izsečiti, žago so morali pa privezati z verigami, da je ne odnese voda; do strehe je v njej. Apeliramo na višjo davčno oblast, da ima v tako hudi nesreči vsaj nekoliko usmiljenja nesrečnimi ljudmi in jih vsaj za plačilo davkov nekoliko počaka. Saj sedaj valed vode ne morejo niti od doma.

— Iz sodne službe. Za sodnika v okrožju ljubljanskega višjega deželnega sodišča je imenovan avskultant dr. Karel Tschinkel.

— Iz diplomatske službe. Za časnikarskega atašeya pri našem poslaništvu v Varšavi je imenovan pisatelj g. dr. Anton Novčan.

— Gradac v Belikrajini. Gradaško vele posestvo je prišlo v drugo posest. Med večjo družbo lastnikov je tudi Julij Mazelle, župan gradaški. To je za tukajšnje ljudstvo hud udarec, ker je imelo to zemljišče morda kakih 50 let v najemu, svojega zemljišča pa nima dovolj. So bajtarji. G. Mazelle je bil član agrarnega odbora.

— Šmartin pri Kranju. V nedeljo, dne 16. t. m. se vrli pri nas slovesno posvečenje štirih novih bronastih zvonov. Šmarsko zvonjenje je bilo od nekdanj sloveče po intonaciji, kakor tudi po spretnosti zvonarjev. Po dolgem času se bo zopet zvonjenje oglasilo iz našega zvonika, kakor nekdanj z isto intonacijo in isto spretnostjo.

— Prošnja. Bližajo se božični prazniki in s njim Novo leto 1924, za katero smo izdali in založili žepni koledar v korist in podporo našim slepim. Prosimo vsakega, kdor ima srce do najbednejših, naj bi si omislil ta koledar. Je zelo pripraven: ima dnevnik za vsakdanje zapiske, poleg tega beležnico. Obsega tudi vozni red železnic v naši državi, je lično v platno vezan ter stane samo Din 20. Dobiva se v vseh knjigarnah in trgovinah s papirjem kakor tudi v trafikah, ki jih imajo invalidi. Slednji pri založništvu samem »Podporno društvo slepih« Ljubljana, Wolfova ulica 12.

— Povodenj v Hercegovini. V Bileči je zavzela povodenj katastrofalen obseg. Po poljih in gozdovih znaša škoda do 700.000 Din.

— Povodenj v rimski okolici. Iz Rima poročajo, da je 7. t. m. tudi reka Tibera prestopila bregove in poplavlila velike dele mesta in okolice. Ravnotako sta se razlili preko bregov reki Marta in Migoone.

— Razdelitev generalne direkcije neposrednih davkov. V zvezi s fin. zakona za leto 1922-23 se razdeli generalna direkcija neposrednih davkov na dva oddelka: 1. na administrativni oddelk z odsekom za knjigovodstvo in statistiko; 2. na oddelk neposrednih davkov s tremi odseki: a) za Srbijo in Črno goro; b) za Bosno in Hercegovino, Dalmacijo in Slovenijo z Istro in c) za Hrvaško in Slavonijo, Banat, Bačko in Baranjo.

— Rudarska uprava v Zabukovec. Dosedanji naziv »Rudarska uprava Zabukovec« se vsled službene odredbe izpremeni v naziv »Direkcija državnega rudnika Zabukovec«.

— Iseljčevanje na Japonsko. Ker se obračajo mnogi na razna oblastva glede iseljčevanja na Japonsko, opozarja iseljčeniški komisariat v Zagrebu, da glasom informacij Japonska vobče ne potrebuje delovnih moči iz inozemstva. Na Japonskem je hiperprodukcija domačih manualnih delavcev, radi česar se kljub obnovi po nedavnem katastrofalnem potresu niti ne iščejo niti ne morejo zaposliti inozemski delavci. Iseljčevanje na Japonsko v svrhu zasluka je brezuspešno.

— Nestrpnost v Ameriki. Slovenski ameriški listi poročajo, da so začele ameriške oblasti na delavskih shodih prepovedovati druge jezike razen angleščine. S tem hočejo ubiti dve muhi na en mah: zavreti radikalizem, o katerem domnevajo, da ima svoje korenine med tujerodnimi elementi, istočasno pa pospešiti amerikanizacijo.

— Sodniške volitve v Ameriki in socialisti. Koncem novembra so volili v Chicagu sodnike. Kandidati drugih strank so dobili povprečno po 200.000 glasov, socialistični pa samo po 15.000.

— Ženska strokovna šola v Baški. Glasom sklepa pokrajinske uprave v Zagrebu se ustanovi v Baški javna ženska strokovna šola.

— Smrt odličnega kirurga. V Belgradu je umrl ustanovitelj in mnogoletni profesor tamkajšnje medicinske fakultete ter slovit kirurg dr. Vojislav J. Subotić.

— Zagrebški pevec v Belgradu. Minolo soboto se je v belgradskem Narodnem gledališču vršil koncert pevskega društva »Lisinski« iz Zagreba. Gledališče je bilo do zadnjega kotička zasedeno ter je bila navzoča tudi kraljica Marija s spremstvom. »Lisinski« je žel viharne ovacije.

— Ukradeno kolo. Posestniku Šenku Viktorju v Dravljah je bilo ukradeno v času od 5.—9. decembra kolo, črno pleskano, znamke »Puch«, vredno 6000 kron.

— Pobegli iz blaznice na Studencu pri Ljubljani je pobegnili 28 letni Ivan Božička iz Metliške gore. Begunec je čedno oblečen in ima zelen klub. — Iz zaporov v Novem mestu je pobegnili 21 letni pos. sin iz Praperč Alojzij Kunc. Po prestani enoletni ječi v Požarevcu je pobegnul, mesto da bi šel domov, Stefan Kukupič.

— Reparski amor. Neznani ropar je napadel v Petranici posestnika Ivana Torčanca in ga pobil do smrti. Odnasel je ropar nekaj obleke in pa 6000 kron denarja.

— Velik vrom v Zagrebu. Pred kratkim je bilo vromljeno v Zagrebu v trgovino Izidorja Franke. Vlomilci so odnesli 50 tucetov pletenega bombazastega perila, tri bale barhenta in 2 zavitka črnih robcev v skupni vrednosti 520.000 kron.

Primorske novice.

— Proti italijanski zastavi. V Lipli, občina Temenica, so neznani zlikovci ponoči vdrli v šolsko poslopje, vzeli tamkaj italijansko trobojnico in sliki kraljeve dvojice ter vse skupaj sežgali v peči. Naslednji dan je takoj prišla v vas komisija, ki je izvršila preiskavo po vseh hišah, kar je trajalo do 2. ure popolne noči. Vendar krivcev niso dognali ter so le na temelju suma zaprli prejšnjega učitelja Černigoja, šolsko postrežnico in tri kmetske fante. — Podoben dogodek se je pripetil v Lokvi, kjer so fantje vdrli v šolo, raztrgali ita-

lijansko zastavo ter zvezali in pretepli učitelja. Italijanski listi sami naglašajo, da tega niso izvršili domači ljudje in da so vesti o fašistovskih represalijah neresnične, dasi bi take represalije »slovenskim rovarjem« prišle prav. Tako Italijani koncem koncev vendar le sumničijo Slovence, drugače ne strpe.

— p Nevarno razkusevalno sredstvo. V Trstu preganjali stenice in stanovanj a prusko kislino. To sredstvo je v obliki plina za vsako živo bitje silno nevarno, ker že najmanjša količina učinkuje smrtno. Pripetila se je že cela vrsta težkih nesreč. Na nekem parniku sta našla vsled neprevidnosti pri razkusevanju smrt dva mornarja. V neki hiši je stranka, stanujoča v pritličju, neko noč izvršila razkusevanje, ne da bi bila o tem koga obvestila. Zjutraj so pa našli v stanovanju nad njo (v I. nadstropju) mrtvo učiteljico Sabadini. Komisija je dognala, da je po dimniku in zidnih razpokah prodrla do nje pruska kislina, s katero so v pritličju preganjali stenice, in jo zadušila. Podobnih nesreč se je pripetilo že več. Oblast znova pozivlje prebivalstvo, naj se pri uporabi pruske kisline drži vseh varnostnih predpisov.

Štalarske novice.

— Š Shoda SLS v Konjicah in Zrečah. Na Marijin praznik, 8. decembra t. l. je priredilo SLS shoda v Konjicah in Zrečah. Na obeh je poročal g. poslanec dr. Hohnjec.

— Š Ljudski oder v Mariboru je proslavil 11. t. m. 5 letnico smrti Ivana Cankarja z vpriporitvijo njegovega dela »Hlapec Jernej in njegova pravica«.

— Š V Dramljah pri Celju je umrla 10. t. m. v 92 letu mnogospoštovana gospa Neža Šket, učit. vdova, mati trgoveca in poštarja g. Alfonza Šketa. Pogreb blagopokojne bo danes v sredo ob 10 uri dopoldn. N. v m. p.

— Š Poselska zveza v Ptujju je priredila dne 8. t. m. v Narodnem domu Miklavžev večer z burko »Visoki obisk« in nastopom Miklavža, ki je delil prdnim otrokom in odraslim razna darila.

— Š Nova mlekarina. Kakor se nam poroča, nameravata gosp. Vajdič in drug ustanoviti v Ptujju večjo mlekarino.

— Š Za Božič je mariborsko okrožno glavarstvo obdarilo obmejne šole, da lahko prirede božičnice za revne otroke. Razdelilo se je 916 komadov oblek in perila, 43 parov čevljev ter večje število kočev in slamníc.

— Š Kako plačuje erar? — je bridko preizkusila mariborska elektrotehnična tvrdka Sachs, ki je izvršila napeljava elektrine luči v Meljski vojašnici že pred 3 in pol leti. Predložila je takrat erarju račun, ki je znašal 70 tisoč dinarjev, ker erar računa ni poravnal, je tvrdka tožila in sodišče je erar obsodilo na povračilo. Kakor ponavadi, je vojaška uprava z izplačilom kar naprej odlašala in šele na posredovanje g. poslance Zebota je vojni minister odredil, da se tvrdki delo izplača. Tvrdka je te dni dobila izplačenih samo 34 tisoč od zahtevanih 70 tisoč dinarjev, ker so drugo baje požrli koleki in razne pristojbine, poleg tega pa so ji še odtegnili 4 in pol odstotka od cele zahtevane svote. Obresti seveda tvrdka tudi ne dobi. Vojaška uprava si sama skrbi za dober glas!

— Š Odlikovanja. Kralj Aleksander I. je odlikoval z ukazom z dne 13. septembra 1923 II. br. 5725 gg. Antona Kolča, Stefana Paternuša, Franca Gigerla, Jožefa Konečnika in Antona Krasserja, delavce, ter Mihaela Habermana, delovodjo železarne na Muti z zlato medaljo za vesino službovanje. Imenovanim bodo izročene zlate medalje in tozadevne diplome na svečan način po slovenjgorskem okrajnem glavarju dr. Marko Ipavicu v nedeljo, dne 16. t. m. ob 12. uri v prostorih Železarne na Muti.

— Š Napad na cesti. V soboto zvečer je neznan nasilnež napadel na Ruški cesti v Studencih pri Mariboru lvo Petrič. Iztrgal ji je iz roke torbico s 70 dinarji in raznimi malenkostmi ter pobegnil. — Š Mrtvega so našli v nedeljo zjutraj v Mariboru čuvaja nove zvonolivarne Franca Robiča. Ležal je na tleh v svoji čuvajnici. Policija preiskuje ta slučaj, sumijo pa, da se je zastrupil s klobaso ter ponoči nenadoma umrl.

— Š Židovski tihotapi pred celjskim sodiščem. Minolo soboto so stali pred celjskim sodiščem carinik Grünwald ter židje Rafael Levi, Izak Trink in Izak Baruh, ki so skušali sporazumno vtihotapiti več zabojev cigaretnega papirja in saharina. Sodišče je celo družbo zelo milo sodilo in je dobil carinik Grünwald tri mesece, židje pa vsak po 2 meseca ječe, ki so jo vsi že odsedeli v preiskovalnem zaporu. Državni pravdnik je vložil proti premili razsodbi priziv, ki ga je pa sodišče odklonilo. Židje pač znajo.

Gospodarstvo.

Naša davčna reforma.

Hilarij Vodopivec, član glavne kontrole, (Dalje.)

Da gg. Eller še vedno niče razumeti mojega predloga, se najlepše vidi, kako on razlaga moj stavek: »Pri dohodkih iz dveh ali več kategorij bi se odmera dohodnine izvršila po proporcionalnem načelu.« G. E. pravi: »Kdorkoli zna pravilno štati, bo tu pač mislil na mešane ali zložene dohodke, ki ne prihajajo samo iz enega, nego iz več virov n. pr. zakupnine obsegajoče v enem znesku hkrati odmeno za zemljišče in za hišo ali za obrt.« G. E. zamenjuje pojem »kategorija« s pojmom »vir«, ker vsi gori navedeni viri iz zakupa

so viri ene in iste kategorije — so viri dohodka iz samega kapitala brez sodelovanja dela od strani zakupodajalca. Ker so pa vsi ti dohodki prejemki ene in iste kategorije, ni nikakor potrebno, da bi se isti — kakor meni g. E. — porazdelili na njihove komponente po sorazmernem ključu; na davek odgovarjajoč vsoti vseh gornjih dohodkov bi se udarila enotna korektivna doklade. Ako bi bil g. E. hotel prav razumeti mojo porazdelitev dohodkov na kategorije iz samega kapitala, iz kapitala in dela in iz samega dela, bi bil vsaj izbral prikladnejši primer za svoja izvajanja, nego li tri vire ene in iste kategorije. Tedaj g. E. ne bi bil prišel do osebnega prepričanja, da je moj slog »futurističen«.

Jako čudna je tudi pripomba g. E., da hodim jaz edini svojo pot, ako odmerujem najprej davek od celokupnega dohodka in udarim šele potem korektivne doklade na del davka, ki odgovarja fundiranim dohodkom. Ta njegova pripomba je tem manj razumljiva, ker je g. Ellerju kot dolgoletnemu uradniku avstrijske finančne uprave dobro znano, da se pri vsaki davčni odmeritvi ločita dve fazi: v prvi fazi se ugotovi davčna podlaga, v drugi fazi pa se izračunajo davčni zneski. Davčna podlaga pa se v vsakem primeru, torej tudi tedaj, ako se davek najprej izračuna od celokupnega dohodka, ugotavlja z ustanovitvijo dohodkov iz posameznih virov in kategorij. Sumarno t. j. brez ozira na posamezne vire in kategorije se pa po avstrijskem zakonu o osebnih davkih iz leta 1896 dohodek ustanovi samo v primeru § 214. Ako namreč davčna komisija najde, da je dohodek, kakor ga je izkazal davčni obvezanec, preniček in se kljub vodenim razpravam in polizvedbam ne more priti do zadovoljujočega rezultata, tedaj ne preostaja drugo, kot da si davčna komisija vtvari sodbo v višini vkupnega dohodka na osnovi zunanjih znakov; pri tem se vzame v poštev davkoplačevalčev celokupni gospodarski položaj, višino njegove potrebnosti in medsebojno razmerje dohodninskih virov. In tudi v takih primerih se davčni komisiji priporoča največja opreznost, ker neosnovana uporaba tega postopka more vplivati demoralizirajoče ne samo na dotičnega davkoplačevalca, nego tudi na druge davkoplačevalce. Zato naj se davčna komisija poslužuje ocenitve po § 214 samo v redkih slučajih in le tedaj, kadar je popolnoma prepričana, da podatki v napovedi ne odgovarjajo resničnemu dohodku. V primerih globalne ocenitve po zunanjih znakih se pozneje izvrši porazdelitev dohodka na posamezne vire, vendar ima taka porazdelitev zgolj statističen pomen. V vseh drugih primerih se celokupni dohodek ugotavlja na osnovi delnih dohodkov, izvirajočih iz poednih kategorij ali vrst dohodka. Na isti način bi se vršila tudi priredba dohodnine s korektivnimi dokladi, kakor jo jaz predlagam. Ellerjeva pripodoba o sto peših, ki merijo pot po levi strani ceste in o poedincu, ki hodi po desni, je ne samo neokusna, temveč tudi popolnoma deplasi-rana.

(Dalje sledi.)

— g Kolonijalni trg. Na zagrebškem kolonijalnem trgu so bile na debelo zadnje dni sledeče cene: sladkor v kockah 21 Din, kristal 19 Din; kava: Rio 7, 32.50 Din, Rio 6, 33.50 Din, Rio 5, 35 Din, Rio 4, 36 Din, Rio 3, 38 Din, Santos sup. 38.50 Din, Santos prime 40 Din, Minas srednji 37.50 Din, Minas fini 39 Din, Minas lave, 4 0Din, Rio lave 38.50 Din, Guatemala 57 Din, Portorico 60 Din; riž: italijanski glace Splendor 10 Din, Moulmain 9 Din, Burma II, 8.25 Din; olje: Soje olje v sodčkih 26 Din, v zaboječkih po 20 kg 26.50 dinarjev.

— Na tržaškem kolonijalnem trgu pa v lirah na debelo sledeče cene: sladkor v kockah 2.85, kristal 2.72, kava: Rio 7, 5.70, Rio 6., 5.90, Rio 5, 6, Rio 4, 6.20, Rio 3, 6.50, Santos sup. 7, Santos prime 7.20, Minas srednji 6.90, Minas fini 7, Minas lave 7.10, Rio lave 6.70, Guatemala 11, Portorico 11.50; riž: italijanski glace Splendor 1.75, Moulmain 1.70, Burma II 1.55; olje: Soje v sodčkih 5.20.

— g Živinski semenj v Zagrebu. Ponedelj-kov živinski semenj je bil slabo obiskan. Največ se je kupovalo za Italijo. Cene so bile sledeče: voli I vrste 14 do 15 Din kg živo teže, II. vrste 13 do 14 Din, III. vrste 12 do 13 Din, prešiči I. vrste 26.25 do 28 Din, II. vrste 25 do 26.25 Din, teleta I vrste 22.50 do 23 Din, II. vrste 22 do 22.50 Din.

— g Stanje papirnatega denarja v Jugoslaviji. Po izkazu Narodne banke z dne 30. novembra 1923 smo imeli za 5.826.453.920 Din papirnatega denarja v prometu. Od zadnjega izkaza se je stanje povečalo za 28.978.930 Din.

— g Izrinjenje Italije iz Balkana. Statistika o izvozu produktov vojnene industrije tekom prve polovice t. l. izkazuje vedno manjše množine, ki gredo v balkanske in obdonavske države.

BORZA.

Zagreb, 11. dec. (Izv.) Pešta 0.455—0.46.5. Italija 3.845—3.855, lira 3.78—3.81. London 386 do 387, Newyork 87.75—88.75, dolar 86.75—87.50, Pariz 4.70—4.75, Praga 2.585—2.595, Dunaj 0.1240 do 0.1250 Curih 15.425—15.50, Bukarešt 45.50—46.50.

Ljubljanske novice.

— Ij Klub občinskih svetnikov SLS ima sejo nočoj ob šestih v tiskarni. Porazgovorimo se o zadevi, ki smo jo zadnjič odložili, zato nujno vabljene vsi člani, pa točno! — Predsednik.

— Ij Ljudska visoka šola v Ljubljani je priredila v nedeljo, dne 9. t. m. svoje šesto predavanje, ki je doseglo popoln uspeh. Predaval je g. vseuč. prof. ing. J. Foerster o stro-

kovnem šolstvu, pri tem se je oziral še posebej na etične vidike pri izbiri poklica. Podal je kratek pregled o vsem našem šolstvu, orisal stanje našega strokovnega šolstva, ki je izkazalo v 20 letih svojega obstoja lep razvoj, uspehi v celoti nadvse zadovoljivi. Posebno obrtno nadaljevalna pa »vaje« šola so se obnesle in tudi srednje in višje obrtne (in tehniške) šole dajejo upov v nadaljni razvoj. Naši intelektualci pogosto premalto upoštevajo ročno delo našega obrtništva in tehnike; je to faktor, od katerega zavisí moč naše države na znotraj in na zunaj. Radi tega mora iti naše teženje za tem, da dvignemo posebno naše obrtno in strokovno šolstvo in z njim vred naše narodno gospodarstvo na primerno stopinjo. Strokovno šolstvo ima vršiti pa še drugo važno nalogo, izobraziti svoje učence v pravem pomenu besede; noče narediti iz njih le porabnih strojev, hoče jih voditi do celih ljudi, ki jim pomeni delo, zlasti produktivno delo z misel življenja ter notranjo srečo in zadovoljstvo. So to etične naloge, ki jim mora biti tudi šola kos; obenem sledijo iz tega vidiki za izbero poklica. Porazgovor je bil živahen. Izrazila se je želja, da bi Ljudska visoka šola priredila še predavanja o trgovskem šolstvu, o vzgoji ženske mladine. Vidi se, da je občinstvo razumelo težnje visoke šole, upamo le, da bo tudi nadalje podpiralo prizadevanje in delo za poglobljenje življenja, ki ga vrši Ljudska visoka šola v Ljubljani.

— Ij Občinski davki. Pokrajinska uprava je dovolila mestni občini ljubljanski, da pobere za dobo od 1. julija do 31. decembra 1923 naslednje doklade: 1. na hišnonajemni davek v dosedanj višini 35%, 2. na zemljiški davek in na občno pridobnino IV. razr. davč. zavezancev v dosedanj višini 50%, 3. na občno pridobnino I., II. in III. razr. davčnih zavezancev in na posebno pridobnino zvišano doklado 135%, 4. na vse ostale davke dosedanjih 85%.

— Ij Pevska zveza: Danes popoldne ob pol petih odborova seja.

— Ij Slovenska krščanska ženska zveza izreka tem potom svojo zahvalo vsem onim damam, ki so ob priliki dijaškega komerza dne 8. t. m. darovale pecivo oz. gmotno prispevale.

Predsedstvo.

— Ij Pevski zbor »Glasbene Matice«. Prva skupna vaja za ves zbor v sredo, 12. t. m., ob 18.15. — Ker bo koncert že 7. januarja 1924, se vse članice in člani nujno vabijo k polnoštevlini in točni vdeležbi. — Moški zbor se ponovno opozarja, da se vrše njegove posebne vaje ob četrtkih ob 20 uri.

— Ij Strokovna zveza javnih nameštencev vabi svoje člane na izredni občni zbor, ki se vrši dne 15. decembra ob 20 uri v kleti Kona. društva na Kongresnem trgu. — Dnevni red: 1. Poročilo o članstvu. 2. Določitev poviška strokovne članarine z ozikom na sklep plenarne seje JSZ. 3. Volitev strokovnega odbora glasom pravil člen 11. 4. Situjtajnosti. — Odbor.

— Ij Družabni klub, veselilni odsek, ima v sredo, dne 12. t. m. ob pol 8. zvečer na kegljišču gostilne pri »Fertincu« svojo sejo. Prosim vdeležbe! — Predsednik.

— Ij OZ javnih nameštencev za Slovenijo. Nujna, važna seja širšega odbora v sredo, 12. t. m. ob 20. pri Mraku. Vsi — Predsedstvo.

— Ij Tedenski zdravstveni izkaz. Od 1. do 3. decembra 1923 je bilo v Ljubljani rojenih 30, umrlo je pa 25 oseb, od tega 11 tujevc. Vzrok smrti v 8 slučajih jetika, v 2 srčna hiba, v 1 rak, ostalo druge bolezni.

— Ij Nalezljive bolezni v Ljubljani. Od 1. do 3. decembra so bili v Ljubljani naznanjeni 3 slučaji škrlatice, 1 trebušnega legarja, 1 grize, 1 ošpic, 2 dušljivega kašlja.

— Ij Iše se 17 letni Sladič Anton, ki je odšel neznan kam. Kdor bi kaj vedel o njem, se prosí, da bi proti povračilu stroškov nemudoma sporočil njegovi sestri: Antoniji Sladič, Pred škofijo 4 Ljubljana.

— Ij Opozarjamo na oglas kuhinjske posode tvrdke »Fortunac«, Krekov trg 7 poleg Mestnega doma.

Prosveta.

— pr »Socialna Misele«, 12. zvezek je v tisku. Prinese članek o šolskih zakonskih načrtih v Jugoslaviji od vseuč. prof. Lamberta Ehrlicha, konec razprave o jezuitski državi v Paragvaju od I. Bukovnika in za avtonomiste in federaliste jako poučno sliko o točasnem stanju avtonomije v Indiji od Cosmopolite. — I. številka letnika 1924 izide, tako upamo, še pred Božičem. Prinese socialni sistem takozvanega romantičnega socialista A. Müllerja, iz katerega so črpali vsi nemški krščanski socialci (spisal K. E. Winter), pregled o duševni orientaciji sodobne emigrantske inteligence od vseuč. lekt. Nikolaja Preobraženskoga, jako zanimiv bo tudi odgovor P. Angelika Tomina na članek v »Vzajemnosti« glede dozdevne moralne indiference bogastva. Med »Pregledom« se bo podala ob priliki čezdalje večjega naraščanja delavske stranke v Angliji dosti izčrpna slika o postanku, razvoju in ciljih Labour Party in o Mussolinijevi ter Riberini reakciji v njenih odnošjih do katoliške cerkve (dopis iz Rima). — Narodnina za leto 1924. ostane stara, 40 Din letno. Ker pa to znači v sedanjih dragih časih za revijo velik riziko, se trdno zanašamo na to, da nam vsa duhovniška in laiška inteligenca pomaga s tem, da revijo letos prav vsak naš somišljenik, ki to količkej zmore, naroči. Naročiti uri: Upravi »Socialne Mi-

lic, Jugoslovanska tiskarna, Poljanski nasip 2 (Kolportajni oddelek), Ljubljana.

Narodno gledišče.

DRAMA.

Premijera v drami. V četrtek, dne 13. t. m. se vprizori prvič v drami tragikomedijske znanega ruskega romanopisca Oslpa Dimova »Njut. V tem delu nastopa avtor kot zagovornik ženske duše, ki jo mučijo moški s svojim brezobzirnim vedenjem, ker nočejo videti njene globine. V glavnih vlogah nastopijo ga Šaričeva, g. Putjata in g. Rogoz. Režira g. Putjata.

Cerkveni vestnik.

o Danes, 12. t. m. je ob pol 8 zvečer v kongregacijski dvorani pri sv. Jožetu versko-znanstveno predavanje za izobražence. Predava proč. g. prof. dr. Rožman o »rimski kuriji«.

Dijaški vestnik.

Občni zbor podružnice SDZ v Mariboru se bo dne 19. t. m. v telovadnici št. šolskih sester odprl ob 8 uri na 14.

Ljubljanska porota.

DVE DETEMORILEI.

Včeraj sta se vršili dve obravnavi in sicer obe zaradi detemora. Kot prva je nastopila Rozalija Blaškova, rojena 17. novembra 1908 v Dotu pri Otlici, samska, služkinja v Ljubljani pri poštnem ravnatelju g. Debeljaku. Dne 7. novembra se je raznesla nenadoma po mestu vest, da so našli v pralnici na dvorišču nasproti Debeljakovega stanovanja na ognju v cunje zavito že napol opečeno otroško trupelce. Mati tega deteta je bila prvotimenovana obtoženka, katero so še isti dan prišli in je delce takrat vse priznala. — Čkoll Božiča lani se je seznanila obtoženka z mehanikom Avgustom Ogorelem; znanje ni ostalo brez posledic. Prikrivala pa je svoje stanje. Dne 7. novembra sta zahtevali hčerka in pa svakinja Debeljakova silen smrad po gorečih cunjah, ki je prihajal iz pralnice. Šli sta tje in našli pod kotlom na ognju že napol opečeno dete. Pri obravnavi je obtoženka čim sam na sebi priznala, trdila pa, da se je dete sodilo mrtvo. Oče sežganega otroka Avgust Ogorelec je priznal, da ji ni povedal, da je oženjen, zakona pa ji tudi ni obljubil. Tudi mu baje ni povedala resnice. — Sodna zdravnik dr. Travner in dr. Novak sta preiskala še ne popolnoma ožgano truplo in ugotovila, da je bil otrok donešen, popolnoma razvit in nekaj časa živ. — Po daljših govorih državnega pravdnika in zagovornika so porotniki potrdili samo vprašanje, da je kriva, ker ni poklicala zdravniške po-

moči ali babice in je bila obsojena samo radi prestopka po § 339 na 2 meseca strogega zapora. V kazni se ji šteje zavarovalni pripor od 13. novembra letos.

Popoldne se je vršila obravnava proti samski posestnikovi hčerki v Seničnem, Angeli Dolen, ki je obtožena, da je dne 6. oktobra v Seničnem rodila otroka ženskega spola, katerega je zadušila s tem, da ga je zavila v veliko ruto in ga izpostavila v podstrešju. Truplo, ženskega spola, je bilo normalno razvito, vendar že tako po vratu in po glavi od matk razjedeno, da se ni moglo ničesar ugotoviti, posebno pa ne, če je bil otrok zadušen. Obtoženka se je zagovarjala da je rodila mrtvo dete in ga je skrila le zaradi tega, ker so je bala, da jo spodi oče od doma. Pravila je tudi, da je odstranila otroka samo zaradi tega, da bi se lahko z nekim drugim poročila, ki pa tega ne bi smel vedeti. Sodna zdravnik sta ugotovila, da je bil otrok živ rojen in zadušen s tem, da se mu je zaprla sapna. Senat je stavljal porotnikom skoro ista vprašanja kot v prvem slučaju in so tudi skoro ravno tako odločili. Potrdili so samo četrto vprašanje, ker ni otroka naznanila pristojni oblasti, naker je bila obsojena obtoženka na 6 tednov strogega zapora.

Turistika in sport.

Motoklub Slovenija vabi vse člane k izrednemu občnemu zboru, ki se vrši 15. t. m. ob 8. zvečer v »Rožah« v Unionu.

300% prihranka nudi primeroma usnjenem potplatu Palma kavčukov potpetnik in potplat.

Pozor trgovci!

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani stenski koledar za leto 1924. Koledar je izdelan v obliki 37/32.5 cm. Cena mu je v nadrobni prodaji 6 Din. Preprodajalci popust! Radi omejene naklade vabimo interese, da ga takoj naroče.

Najboljši premog. drva in oglje KUPITE najceneje pri DRUŽBI ILIRIJA, Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8, telefon št. 220. 2447

Narcissus tov. papirnate robe, Zagreb, Nova c. 79. Oferiramo ozadja za koledarje, dnevne bloke: slovenske, hrvatske in v cirilici po brezkonkurenčnih tvorniških cenah.

NAJVEČJA ZALOGA elektro-motorjev bakrene žice v vsaki debelini, Bergmannovih cevij, ter vsakovrstnega instalacijskega materiala po najnižjih tovarniških cenah. dobavljaata takoi O. N. MAZURAN in COMP., Ljubljana, Dunajska cesta 33. Telefon št. 13. 223, 366, 534

HALO! ČUJETE? HALO! Svetujem Vam, da ja ne kupite prej emajlir. kuhinjske posode predno si ne ogledate blago od NOVO-DOŠLE PARTIJE v veliki izberi pri »FORTUNA«

trg. dr. BIZJAK in Comp., Ljubljana, Krekov trg 7-8 (poleg Mestn. doma). Engross - Konkur. cene - En detail

Ugodna prilika za nakup božičnih daril! A. ŽIBERT modna trgovina v Prešernovi ul., naznanja cenj občinstvu, da prodaja, dokler traja stara zaloga, razno ZIMSKO MODNO BLAGO po globoko znižanih cenah. — Posebno priporoča: moško in žensko triko-perilo, pletene jopice, nogavice, čepice, rokavice, žepne robce, kravate, moške in ženske srnjce, razna švicarska vezena in itd.

NA DROBNO! NA DEBELO! OKPASKI ZA BOŽIČNO DREVO božične svečice, jaslice, razglednice za božič in novo leto, kupite na debelo najceneje pri tvrdki IVAN BAHOVEC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 7. 7486

KISELJAK ZAGREB BEOGRAD Hlica št. 69. Balkanska ul. 25. Tel. 18. Tel. 30-05 Brzjavaj: »Stroj« Popravlja manometre, vacuum-metre, termometre, pirometre in pod. aparate v lastnih delavnicah.

OBLASTV. AVT. CIV. INZ. A. ŠTEBI teh. pisarna, LJUBLJANA, Dunajska cesta 1 a (v palači Ljublj. kred. banke). Projektira elektr. centrale, posvetuje obične in privatne ter daje strok. mnenja.

Manufakturo in usnje vseh vrst, najboljše kakovosti, po najnižjih cenah dobite v trgovini »DANICA«, Majzelj & Rajšelj, Ljubljana, Turješki trg št. 1.

Priporoča se nakup najboljših FAFF šivalnih strojev. s 15-letno jamstvom. Prodaja na obroke! So lone cene! Dobe se le pri tvrdki IGN. VOK - Ljubljana Podružnica v NOVEM MESTU

Pazi! Aleksandrova c. št. 12. Pazi! Aleksandrova c. št. 12. Kljub vsemu SO moške obleke, raglani, zimske suknje, jopiči za lov in sport i. t. d. pri tvrdki J. MAČEK najboljše kakovosti in najcenejše. Oglejte si brezobvezno največjo zalogo v trgovini! Dobavitelj državne železnice.

Ložar & Bizjak Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 20 Priporočava najfineše zimske suknje, kožuhe, raglane, dežne plašče, nepremočljive lovške pelerine iz tiroiskega sukna (Erlangenloden) usnjate jopiče, raznovrstne obleke za gospode in dečke, klobuke, čepice perilo. Obleke po meri izdelujeva po najnovejšem kroju.

Šentjanski premog vseh vrst, popolnoma čisto opran, nudi po originalnih cenah premogovnika v celih vagonskih pošiljkah »Prodajni urad šentjanskega premogokopa« AND. JAKIL, Ljubljana, Krekov trg 10.

All že veš novico? 10-20% popusta dob 5 pri A. Sinkovic nasl. R. Soss, Ljubljana Mestni trg 19.

Glavno skladišče in delavnica tvrdke Friedrich I Hooga, Maschinentabrik Wien Drag Glavno zastopstvo ZAGREB, Račkoga ul. 7 a. Vse naprave za mesarje, klobasničarje in tvorničarje sam. Stalno veliko skladišče strojev in sestavnih delov. Brušenje izvršuje takoj in poceni

Knjgovodkinja perfektna, z 10-letno prakso, zmožna češčine in nemšč. Iščete službe. — Ponudbe pod: »A. C. 1003«. 7840

Dobro, izurjeno pletiljo sprejemem takoj. — Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod št. 7862.

Instruktor prvovrsten, za matematično in latinščino, SE IŠČE za takoj. — Kje, pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 7861.

Dekle ZELI PREMENITI SLUŽBO. Poleg vsega drugega zna tudi nekoliko kuhati. — Vprašajte pri J. BERTONCELJ, Poljanska c. 30, Ljublj.

Kuharico in hišno mlajši moči, IŠČE večja trgovska hiša na Dolenjskem, blizu Ljubljane. Reflektira se le na dobre moči, zmožne samostojnega gospodinjstva in hišnega dela. Plača dobra. Nastop dne 1. januarja 1924. — Ponudbe do 23. dec. pod »Kuharica - hišna 7850« na upravo.

Instruktorja sprejemem za dijaka viš. razr. sred. šol. Prednost starejša moč. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: Instruktor 7863.

Trgovski pomočnik špicerist, z absolvirano trgov. šolo, želi primerne službe. Sprejme tudi mesto polničnika ali lesnega praktičanta. — Ponudbe je poslati na naslov: F. F., BREZJE 12 pri Radovljici. 7830

Hotelski sluga izvežban, z dobrimi spričevali, se takoj sprejme. — Ponudbe na upravo hotela »UNION«, Ljubljana. 7816

Mizarski pomočnik izručen v stavb. in pohišt. delu, prost vojaščine, išče službe pri večji delavnici najraje na deželi. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »TAKOJ 7748«.

HLAPEC oženjen, brez otrok, zanesljiv, priden in pošten ter spreten vamik, dobi trajno mesto. Prosto stanovanje in plača po dogovoru. — Kje, pove uprava lista pod št. 7822.

Starejša gospodična za knjigovodstvo, korespondenco, ki je tudi vajena vodstva trgovine, se sprejme s 1. januarjem 1924 v Ljubljani. — Ponudbe pod šifro: »SAMOSTOJNA MOČ« na upravo »Slovenca«.

Za božično in novoletno darilo so najbolj primerni in poceni igračni športni VOZIČKI — TRICKELJNI — najnovejša zmanjšana DVOKOLESA za otroke že od 5 let ter najnovejše samokolnice (holenderji) — otroški vozički od najcenejših do najfinjših, šivalni stroji itd. »TRIBUNA«, F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

OBLEKE po znižani ceni izdeluje novourejeno MODNO KROJSTVO. Najnovejša moda. F. PREMLČ, Sv. Petra cesta 36 (nasip 35), poleg kavarne Central. — Prevzamem stare obleke v modernizir. in obračanje.

Zdravnik DR PAVEL KANC ordinira od 9 do 12 in od 2 do 4 na Glincih št. 37 (hiša Tribuč).

Dolžnost vseh narodnih gospodinj bodi, da zahtevajo povsod »PRVOVRSTNI KVAS« v korist »Jugosl. Matici«, katerega razposilja tvrdka M. ZIGON v Škofiji Loki — dnevno po tovarniški cen. 7837

Zamenjam lokal v sredini Ljubljane za stanovanje v bliž. Mestnega doma. Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Lokal takoj 7845«.

Nemški dogi 7 tednov in 3 leta stari (čisto krvni), NAPRODAJ. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 7846.

KUPIM ALI VZAMEM NA POSODO 2 dinamo ali motorja 220 voltov, 20-30 konjskih sil. J. BONAC SIN :: Ljubljana.

Stoječ parni kotel 60-80 m³ kurilno ploskve, cirkla 8 Atm. pritiska, KUPIM. J. BONAC SIN :: Ljubljana.

Trgovino na prom. kraju VZAMEM V NAJEM. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »TRGOVINA«.

Krompir v poljubnih množinah pod ugodnimi pogoji NAPRODAJ. — Vpraša se vsak dan popoldno v MARIJANISCU. 7836

PEKARIJO oddam v najem na zelo dobrem mestu. — ANTON CESEN, Dol pri Ljubljani. 7835

OGLJE. štiri vagona bukovega OGLJE. in hrastovega OGLJA prodamo. Cena po dogovoru. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7829.

Francis-turbina nova, nerabljena, izdelek svetovnoznane tvrdke, za 33 HP naprodat. — Naslov v upravi pod št. 7838.

MLAD PES ruski railer, dober čuvaj, naprodat. Več povedo v gostilni Ambrožev trg št. 9.

Brinje hrvaško, istrsko in italijansko — se dobi pri I. KNEZ :: Ljubljana GOSPOSVETSKA 1.

Meblovano SOBO s poseb. vhodom takoj oddam nemu gospodu. Naslov v upravi pod št. 7833.

»Realia« LJUBLJANA, Dunajska cesta 21, najuspešnejše posreduje pri prodaji in nakupu vsakovrstnih nepremičnin. Brezplačne objave v lastni rekl. izložitvi! Vsestransko zvezel